

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt XI. An in divino Raptu omnes animæ sensus tam externi, quàm interni absorbeantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

alienationem clarè attribuit vehementiæ affectus, & in solutione ad 2. docet vehementiam affectuum causare ecstasim, quæ enos causat excessum cognitionis, quo mens ad intelligibilia vehementer rapitur, alienata à sensibus, ubi etiam hoc annotavit Cajetanus, cujus ea est præcipua ratio: quia cum virtus animæ ut non semel in diximus, sit finita, ab ordine vehementer à superioribus, ac internis actionibus, non potest simul ad externas derivari.

Duplex à sensibus abstractio, ut notat D. Thomas 2. 2. q. 173. art. 3. aliquando solet esse omnimoda & totalis, ita ut eo tempore sensus ita sit ligati & absorpti, ut nulla ratione sua objecta percipere possint; aliquando verò ista abstractio est imperfecta, ita ut licet sensus non prorsus sopiantur, vix tamè sensibilia percipere possunt, quia sunt nimis debilitati in propriis operationibus.

Hæc autem abstractio à sensibilibus duplici ex causa naturali, ut egregiè docuit D. Th. 2. 2. q. 173. art. 3. provenire potest; vel à causa naturali ordinata, scilicet somno, & sic multi Prophetæ in somnis tranquilla mente, & sine externorum sensuum strepitu ad divinas visiones percipiendas elevabatur; vel à causa animali ex nimia scilicet attentione ad imaginabilia, aut intelligibilia, ex qua quidem causari solet ista à sensibus alienatio, ex vehementi enim aëtuatione potentæ superioris inferiorum actus, vel debilitantur, vel omnino à suis operationibus impediuntur.

Assertio tertia, in ecstasi contingere potest ex vi & efficacia raptus divini, non solum abstractio à sensibus externis, ve.ùm etiam internis.

Hanc affectionem laicissimè probavimus lib. 5. de contemplat. cap. 1. primò ex D. Augustini Tractatu 102. in Joannem: Cum verò, inquit, spiritualis cooperit omnia dijudicare, ipse autem à nomine dijudicari, etiamsi in hac vita adhuc velut per speculum ex parte perspiciat, tamen non ullo corporis sensu, non ulla imaginaria cogitatione, quæ capit, aut fingit qualicumque similitudines corporum, sed mentis certissima intelligentia Deum intelligit non corpus esse, sed spiritum.

Et inf. à: Quidquid enim tale spiritualibus de DEO cogitationibus ex corporum consuetudine occurrit, negando atque respuendo tanquam importunas muscas ab interioribus oculis abigunt, & sinceritati ejus lucis acquiescunt; quæ teste ac iudice, has ipsas imagines corporum suis internis aspectibus intruentes, falsas omnino esse convincunt.

Idem quoque Augustinus lib. 12. super Genesim, in quo sæpè reperit visionem intellectualem in hoc distingui à visione imaginaria, quod ista versatur circa imagines, sive similitudines rei ù, intellectuales verò circa intelligibilia objecta. Vide eundem August. cap. 3. 5. 12. 24. & 26. ex quibus locis satis perspicuè cõstat visionem intellectualem proprie debere in eo consistere, ut puræ & nude veritates sine ullo phantasmatum velamine intelligantur. Augustini doctrinam sequitur D. Thomas 2. Cor. 12. qui constituens tria visionum genera, de tertia specie sic loquitur: Intellectuales est illa, quæ cognoscimus naturas rerum in se ipsi; nam proprie objectum intellectus est, quod quid est.

Assertitur etiam nostræ sententiæ D. Bernard. serm. 52. in Cant. Moriatur, inquit, anima mea a morte etiam, si dici potest, Angelorum, ut præsentium memoria excedens rerum inferiorum, corporearumque non modo cupiditatibus, sed & similitudinibus exuat, sitq. pura cum eis conversatio, cum quibus est puritas similitudo. Et infra: Corporum verò similitudinibus spe-

culando non involvi Angelica puritate est. Accedit Richardus Victorinus lib. 3. de contemplat. cap. 1. ubi loquens de altissima, & purissima contemplatione, inquit: Quid hic facit phantasmatum corporali creatrix, & reparatrix imaginatio? recedat procul ab hoc negotio tot phantasmatum formatrix, creatrix, antiquas reparat, & per tam multiplices, & varios modos pro arbitrio disponit & ordinat. Nihil hic profert, imò multum obsunt suorum simulacrorum tam copiosa multitudo. Quid te improbum hinc operingers? quid te in hujus contemplationis officium cum tanta importunitate intrudis? Quid tu in hoc officio? quid tibi cum puræ intelligentiæ nescis operari in auro, nihil tibi in tali artificio. Nescis purgare aurum, qui semper turbas intellectum purum. Aurum tuum mixtum est scoria, imò auri tibi nulla omnino est copia. Hactenus Richardus, cui consentit apertis verbis Hugo de sancto Victore lib. 2. de anima cap. 20. Nihil, inquit, sensualitas (& loquitur de raptu) nihil illic agit imaginatio, sed omnino interior virtus inter dum proprio videtur officio.

Hanc demum sententiam omnes ferè Doctores mystici sequuntur. D. Bonaventura lib. de 7. itinerib. æternit. Itineris 3. distinct. 4. art. 2. & 4. Dionysius Cartusius de vita inclusar. cap. ultimus, & in 7. sententiarum distinct. 2. ubi triplicem purgationis gradum intellectus constituit: Intellectus, inquit, purgatus est, cum abstrahitur à sensibilibus speciebus. Et inf. à: Ex parte autem intellectus tollitur primò præsentia corporis, quæ est ad sensum. Secundò, præsentia imaginis corporalis ab imaginatione. Tertio, actus intellectus accipientis ex phantasmate. Plenus idem Dionysius in Commentariis mysticis Theolog. art. 2. etiam ex mente D. Thomæ contendit probare posse etiam dari in hac vita intellectionem sine ulla phantasmatum cooperatione.

Joan. Gerson verò super Magnificat tract. 1. Alphab. 81. littera Q. cum distinctione procedit, docet enim, quod licet incipientes in initio phantasmatis utantur, & adjuvantur; sed hoc non assidue, quia postea ad justitiam memoria spirituali, cum habitibus, sive speciebus per intelligentiam continuationem acquisitis, poterit se in acta continuate sine ministerio imaginationis, nam tunc nihil agit inferior ad actum spiritus, sive partis superioris, sed sopita quodammodo silet & tacet, vel si movetur, & sentit, non conturbat, neque deiecit spiritum ab arce contemplationis, hæc est pax, quæ secundum Apostolum superat omnem sensum, & ipse Gerson adducit pro sua sententiæ verba Richardi dicentis: Felix diviso, & mirabili separatio, ubi quod corpulentum est, remanet deorsum, quod spirituale & subtile est, usque ad speculationem divinæ gloriæ sublimatur, & in eandem imaginem transformatur. Pars inferior componitur ad summam pacem & tranquillitatem, cum pars superior sublimatur ad gloriam & jucunditatem. Hæc Gerson.

Nostræ sententiæ ea quoque ratio reddi potest, quia in altissima contemplatione, sive contingat in raptu, sive non, infundi solent à DEO species intelligibiles independentes à phantasmatis. Quare cum istæ species à sensibus non acquirantur, eis utimur sine ulla conversione ad sensus internos.

Thomas

Oper Spiritu
T. II
O. II

